ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNĂ"

Secțiunea A. M. „UNIVERSUL", București, Griviței 23.

Asiguraţii, cari din cauza concentrărilor, a vacanţelor, sau din diferite alte motive bine justificate au rămas în urmă cu plata ratelor, pot trimite ratele întârziate şi vor primi de îndată chitanţele pe lunile respective, precum şi cadourile oferite, potrivit publicaţiunilor noastre şi condiţiunilor din poliţele de asigurare.

*

Asigurările rămân valabile şi în timp de războiu, dând loc la despăgubirile normale, contra plăţii unui mic adaos de primă care se va achita numai în caz de războiu şi al cărui cuantum se va fixa în curând de ministerul Economiei Naţionale şi se va publica la timp.

TENNIS

S'au desemnat
toţi semi-finaliştii din campionat

Din nou jocuri frumoase şi rezultate normale

După ce s'au îndeplinit instrucţiunile U. F. S. R. privitoare la minutul de reculegere pentru Armand Călinescu, jucătorii cu brassarde negre au păşit pe terenurile de tennis spre a continua disputarea campionatului naţional.

Ziua de eri, dat fiind situaţia avansată în clasamentele respective, cât şi valoarea combatanţilor, a prilejuit o frumoasă demonstraţie a acestui sport, care însă nu s'a bucurat de un public prea numeros. Condiţiunile dificile în cari s'au început aceste campionate, trebuie să mulţumească pe organizatori.

In cursul dimineţii, Tănăsescu s'a calificat ca al patrulea semifinalist al probei de simplu domni. Campionul naţional a pornit favorit în acest campionat şi a eliminat rând pe rând adversarii întâlniţi. Botez ar fi fost piedica cea mai însemnată, care însă a fost iluzorie faţă de forma arătată de Tănăsescu. Sandy Botez n'a putut face nimic mai mult şi credem că nimeni n'ar fi reuşit ceva în plus.

Semi-finalele probei de simplu dname au prilejuit jocuri disputate, faze frumoase şi un rezultat interesant. Este vorba de victoria d-nei Wertheim asupra d-nei Popper. In acest an, dohertysta a mai avut o victorie, însă n'a fost suficientă faţă de celelalte victorii ale orădencii. Acum, după un match terminat în două seturi şi la scor, d-na Wertheim îşi îmbogăţeşte palmaresul cu un rezultat strălucit. Comportarea sa constituie cea mai frumoasă pildă pentru tânăra generaţie de jucătoare şi chiar pentru jucători.

Magda Berescu a învins, după un match spectaculos, pe Magda Gerliczy însă nu uşor cum s'a crezut, ci la un rezultat onorabil după o dispută în care a pus de multe ori în dificultate pe prima jucătoare din ţară. Este o mare cinste pentru Oradea Mare că a dat atâtea jucătoare excelente, toate rachete de valoare internaţională.

La dublu domni, singurul match care va fi interesant va fi cel din finală, unde campionii Tănăsescu-Schmid vor avea de eliminat pe Retty-Erös.

„Out-sideril" se anunţă. Cel puţin Retty, deşi mai puţin rezistent — se resimte după accidentul suferit — desfăşoară acelaş joc agresiv ca în anii din înainte.

Gogu şi Marin Viziru s'au calificat şi în finala categoriei secunde, pe care o vor disputa după finala juniorilor.

La doamne — categoria II — d-na Eppler a învins pe Ily Gerliczy, pe merit şi după ce a dominat-o în tot timpul.

Finala junioarelor, s'a jucat între: Ily Gerliczy şi Maya De Georgi, campioană fiind prima.

Aşteptăm cu mult interes acest match, între două jucătoare tinere, ambele debutante într'o competiţie de importanţa campionatelor naţionale. Comportarea ambelor a fost meritorie, prima fiind o jucătoare de posibilităţi mari.

Maya De Georgi deşi talentată, nu va putea obţine rezultate pozitive din cauza imobilităţii. Este necesar să depună mai multe eforturi mai ales într'un joc important ca matchul finală.

REZULTATE TECHNICE

Simplu domni

CATEGORIA I-a

Sferturi de finala: Tănăsescu b. Botez 6:2; 6:2.

Simplu doamne

Semi finale: Berescu b. Magda Gerliczy 6:4; 6:3; Wertheim b. Popper 6:2; 6:4.

Dublu domni

Sferturi de finală: Tănăsescu-Schmidt b. Grad-Bădărău 6:0; 6:3; Benedek-Pusztay b. Brandusa-Cosmovici 6:3; 6:1; M. şi T. Bădin b. Botez-Rurac 6:3; 9:7; Retty-Erös b. Powell-Petrovici 6:4; 6:1.

Semi-finale: Retty-Erös b. M. şi T. Bădin 6:1; 11:9; 6:0; Tănăsescu-Schmidt b. Pusztay-Benedek 6:1; 1:6; 6:2; 6:3.

CATEGORIA II-a

Simplu domni

Semi-finale: Gogu Viziru b. Brandusa 7:5; 6:3; Marin Viziru b. Dolha 6:3; 2:6; 6:2.

Simplu doamne

Sferturi de finală: Eppler b. Ily Gerliczy 6:1; 6:3; Londas b. Bardossy 3:6; 6:3; 6:2; Budacker b. Winkler 11:9; 6:3.

Dublu domni

Turul I: Cerbu-Papadache b. Paicu-Notti 6:2; 6:4.

CAMPIONATUL DE JUNIORI

Juniori

Semi-finală: Gogu Viziru b. P. Petre 6:1; w. o.

Junioare

Finala: Ily Gerliczy b. Maya De Georgi 6:0; 6:1.

*

Azi vor continua toată după amiaza matchurile semi-finale la dublu mixt şi finala la juniori.

Memento

Calendar

MARŢI, 26 SEPTEMBRIE

Ort.: Adormirea Sfântului Ioan Evanghelistul († 100).
Cat.: Sfântul Ciprian
Prot.: Ciprian.
Evreesc: 13 Tişri 5700.
Mahomedan: 11 Şaban 1358.

*

Răsăritul soarelui 6.9. Apusul soarelui 18.7.

Izbucnirea războiului Balcanic (1912).

Radio

MARŢI, 26 SEPTEMBRIE

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREŞTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO-EXPERIMENTAL
32,5 m. 9,23 MHz. 300 waţi

RADIO ROMANIA

12: Ora. — Cota Dunării şi a barei Sulina.

12,03: Muzică variată (discuri): Uvertură în re major de Haydn; Arie din „Răpirea din Serai" şi „Flautul fermecat" de Mozart (voce: Peters Anders); Studiu No. 7 de Chopin şi Moment muzical de Schubert (Quartetul Léner); Cântec de seară de Schumann (vioară: Kulenkampff); Cântec de leagăn de Rebikoff şi Scherzo de Mendelssohn (Orch. filarm. din Berlin); Impresii din Italia de Charpentier (Orch. simf. din Paris, dirij. de Charpentier).

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

13: Ora. Sport.

13,05: Schrammel-Musik (disc.): Vals de Ziehrer şi Serenadă de Heykens; Frumosul Garmisch şi O dimineaţă la munte de Eisele; Vals de Komzak şi Vals de Uschmann; Veseli şi bucuroşi-marş de Dietrich.

13,30: Orchestra Jean Marcu: Romanţe şi Arii româneşti; Acceleraţie-vals de Strauss; Rose-Marie de Kapluski; Ieşi o clipă la fereastră, tango de Constantinescu; Cenuşăreasa-vals de Jimmy Kennedy.

14: SPECTACOLE; Ştiri artistice.

14,10: Radio-jurnal.

14.30: Continuarea concertului Orchestrei Jean Marcu: Arii româneşti; A fost odată-potpuriu de Morena; Dormi Georgette-cântec de leagăn de Boulanger; Bonita Nina-tango de A. Malando; Potpuriu de romanţe şi ştiri româneşti, aranjat de Jean Marcu; Să nu-ţi pară rău tango de Constantinescu; Arii româneşti.

15,10: Actualităţi.

RADIO ROMANIA

19: Ora. Mersul vremii.

19,02: Cronica ştiinţifică.

19.17: Yovanovici Bratza (vioară); Jan Paderewski (pian) şi Gaspar Cassada (violoncel); 1) Yovanovici Bratza (vioară): Serenadă bască de Dunhill şi Serenadă spaniolă de Chaminade; 2) Jan Paderewski (pian); a) Vals capriciu de Rubinstein; b) Nocturnă în fa diez major de Chopin; c) Studiu în mi major op. 10 de Chopin şi Impromptu în la bemol de Schubert; 3) Gaspar Cassado (violoncel); a) Menuet de Haydn; b) Gavotă de Mehul; c) Grave din concertul pentru violoncel în re major de Tartini; d) Melodie de Ceaikowsky şi Humoresca de Dvorak.

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20. Discurs despre numere, de Prof. Octav Onicescu.

20,15: Valsul de Ravel (Orch. Asoc. Lamoreux, dirij. de Albert Wolff).

20.30: D-ra Nella Dimitriu (voce): Cântece româneşti: Cântec de leagăn de Nelu Ionescu; Noapte, noapte de Ion Borgovan; Cântec de Brăiloiu; Cântec de Jora pe versuri de Goga; Bade, pentru ochii tăi de Tiberiu Brediceanu; Cântec trist de Umberto Pessione.

20.50: Concert de seară — Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga: Uvertură la „Răpirea din Serai" de Mozart; Concert în do major pentru harpă şi flaut de Mozart (harpă: D-na Florence Lupaşcu; flaut: Hristache Popescu); Simfonie în re major (Vânătoarea) de Haydn; Uvertură la „Eurianthe" de Weber.

22: Radio-jurnal (I); Sport.

22,25: Muzică de dans (discuri): Quickstept din filmul „Ali Baba" de Gordon şi Slowfox de Freed; Tango de Pugatsch şi Vals de Radtke; Rumba de Rainger.

22.40: Muzică din Filme (discuri): Foxtrot din filmul „Scrisoarea de dragoste din Engadin" de Becce; Tango din filmul „Ave Maria" de Melichar; Vals lent şi Serenadă din filmul „Luna Mai" (voce: Aulikki Rauta Waara; Vals englez şi Slowfox din filmul „Premiera" de Schachner.

23: Radio-jurnal (II)

23,15: Muzică variată (discuri).

23,45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză şi engleză.

*

BUDAPESTA. 549,5 m., 546 kHz., 120 kw. — 20,25. Orchestră de salon. 21.10. Conf. 22. Retransmitere din Roma. „Il torneo notturno, operă de Malipiero şi „Il deserto tentato" operă de Casella. 0.10. Inf. în germană, italiană, engleză şi ffranceză. 0,30. Orchestră de ţigani. 1.05. Inf.

VIENA. 506,8 m., 592 kHz., 150 kw. — 21. Concert de muzică variată. 22. Concert de seară. 23. Inf. 23.30. Concert nocturn.

PRAGA. 470 m., 638 kHz., 120 kw. — 20,25. Brno. 22. Ora. 23. Ora. Inf., Cronica zilei, Sport. 23,15. Plăci. 24. Concert noctrun de muzică cehă.

ROMA I. 420,8 m., 713 kHz. — 21,30. Orchestră de dans. 22. Teatru radiofonic. 23,20 Recital de vioară. 23.20. Inf. în franceză şi engleză. 23.40. Muzică de cameră (Plăci). 24. Radiojurnal. 0,15. Muzică de dans. 1. Inf. în franceză. 1.10. Inf. în engleză.

BRESLAU 315,8 m., 350kHz., 100 kw. — 19.20. Plăci. 19.45. Conf. 20. Concert de muzică populară. 21. Berlin. Program variat. 23. Inf. 23.30. Program variat.

MIERCURI 27 SEPT.

RADIO-ROMANIA
160 kHz. 1875 m. 150 kw.

RADIO-BUCUREŞTI
823 kHz. 364,5 m. 12 kw.

RADIO EXPERIMENTAL
32,5 m. 9,23 MHz 300 waţi

RADIO-ROMANIA

12: Ora. — Cota Dunării şi a barei Sulina.

12.03. Concert de prânz — Orchestra Costică Tandin: Săbărelul, Hora lui Băloi şi O sârbă; Potpuriu de valsuri ruseşti de Walter Borchert; Am o mică melodie-tango de Dinu Şerbănescu şi Nu ştiu ce-ţi doresc-blues de Walter Vogel; Te-am iertat-vals, boston de Stiplosek şi Hai noroc-tango de Vasilescu; Nu mai plânge, inimoară de Nicuşor Predescu, şi Te-am aşteptat, de Tudorel Şerbănescu; Să nu-ţi pară rău-tango de Mişu Constantinescu şi Ca rotogoalele de fum-slow de Vasilescu; Ti-am trimis trei babe'n peţit-cântec popular de Tudorel Şerbănescu; Cântece şi jocuri ca pe Olt.

RADIO ROMÂNIA ŞI RODIO BUCURESTI

13' Ora. — Sport.

13,05: Continuarea concertului Orchestrei Costică Tandin: Să nu pleci fără mine-tango de Mircea Alexe şi Rumbasol de Mary; Cântece de dor şi of de Vasilescu; Te-ai dus din cuibul nostru drag-tango de Nel. Martini; Solo ţambal Mellu Vişan; Tango de Vilinou; N'am să mai plâng-tango de Manzatti; Hora şi Sârba ca la Craiova.

13.40 Muzică variată (discuri); Antract din „1001 nopţi" de J. Strauss, Polca pizzicato de Strauss şi Scene de bal de Hellmesberger; Selecţiuni din „Paganini" de Lehar.

14: SPECTACOLE; Ştiri artistice.

14,10: Radio-jurnal.

14.30: Continuarea concertului de muzică variată (discuri): Moment muzical de Nucci şi Aur de toamnă-melodie de Brusso; Selecţiuni de melodii de German; Arie din „Carmen" de Bizet şi Arie din „Eugen Oneghin" de Ceaikowsky (voce Peter Anders); Dans slav No. 10 de Dvorak; La feria-suită spaniolă de Lacome.

15.10: Actualităţi

RADIO-ROMANIA

19: Ora. — Mersul vremii.

19.02: Cronica artistică.

19.17: Poeme simfonice (discuri): Rusia poem simfonic de Balakireff (Orch. filarm. din Londra, dirij. de Hamilton Harty); Legendă-poem de Sibelius (New symphonie orch. dirij. de Eugen Goossens); Phaeton-poem de Saint-Saëns (Orch. Conservatorului din Paris, dirij. de Piero Coppola); Insula Garda-poem simfonic de Certani (Orch. simf. din Milano, dirij. de Lorenzo Molajoli).

RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI

20: Vânatul nostru, de N. Săulescu.

20.15: Petre Munteanu (voce): Romanţe de Nello Manzatti: Frumoase mâini; Veni din nou o altă primăvară; In orchii ei întunecaţi; Cântec de foburg; Barcarolă; Murea un vis.

20.40: Concert de seară. — Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski; voce: D-na Felicia Volănescu-Ionescu; Uvertură la „Anakreon" de Cherubini; Suită de Rust; Arie din „Rigoleto" de Verdi (voce: D-na Felicia Volănescu-Ionescu); Fantezie de motive din „Burghezul gentilom" de Richard Strauss; Vals trist de Nedbal; Rapsodie maură de Rust; Arie din „Mignon" de A. Thomas (voce: D-na Felicia Volănescu-Ionescu); Scherzo de Brunetti; Dans slav No. 10 de Dvorak; Gopak de Mussorgsky.

22: Radio-jurnal (I); Sport.

22.25: Muzică de dans (discuri): Tango bolero de Llossas; Quickstep pe Goodwin; Magnola-rumba de Boldur (voce: Ion Luican).

22.35: Concert de pian — D-ra Rodica Soutzo: 9 variaţii de Beethoven; Scherzo de Mansi Barberis-Plăcinţeanu; Mephistovals de Liszt.

23: Radio-jurnal (II).

23,15: Concert de noapte al Orchestrei Ionel Giurgea-transmis dela restaurantul „Modern".

23,45: Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană şi italiană.

*

BUUDAPESTA. 549,5 m., 546 kHz., 120 kw. — 20.25. Recital de pian. 20.55. Conf. 21.25. Orchestră de salon. 22.40. Inf. 23. Poem simfonic (Strauss). 23.40. Inf. în germană, italiană, engleză şi franceză. 24. Orchestră de ţigani. 1.05. Inf.

VIENA. 506,8 m., 592 kHz., 150 kw. — 21. Concert simfonic. 23. Inf. 23.30. Concert de seară. 7. Concert nocturn.

PRAGA. 470 m. 638 kHz. 120 kw. — 20.25. Plăci. 20.30. Revistă regională. 21. M. Ostrava. 22. Concert de orchestră. 23. Ora. Inf. Cronica zilei, Sport. 23.15. Plăci. 24. Concert nocturn de muzică cehă.

ROMA I. 420,8 m., 713 kHz., — 20.25. Plăci. 21. Ora. Inf., Radiojurnal. 21.30. Concert de muzică italiană şi spaniolă (Plăci). 22. Concert de orchestră. 22,50. Inf. în franceză. 23. Concert de muzică variată. 0.15. Muzică de dans. 1. Inf. în franceză. 1.16. Inf. în engleză.

BRESLAU. 315,8. m., 950 kHz., 100 kw. — 17. Concert de după amiază. — Recital de serenade. 19.40. Plăci. 20. Teatru radiofonic. 20.30. Inf. 21. Concert de muzică, distractivă. 23. Inf. 23.30. Continuarea concertului.

Noua motonavă românească „Sulina"

Sosirea la Constanţa

Constanţa, 24 Sept.

Mâine dimineaţă urmează să sosească în portul nostru noua motonavă românească „Sulina", care va îmbogăţi flota comercială românească.

Acest vapor, care face parte din cele patru nave comandate în Italia, va fi primit într'un cadru strict marinăresc. El poate lua până la 100 de pasageri şi reprezintă ultima expresie în materie de construcţie navală.

La probele la care a fost supus până în prezent, în apele italiene, noua motonavă a flotei române a dat satisfacţie, realizând o viteză de 14.6 mile pe oră.

D. Mihu, comandantul motonavei, a anunţat prin t. f. f. că va sosi la Constanţa mâine la ora 8 dimineaţa.

A mai fost lansată, deunăzi şi motonava „Cavarna", care va fi adusă în ţară peste cel mult două luni.

Celelalte motonave, „Balcic" şi „Mangalia" sunt în curs de construcţie şi vor fi terminate pe la începutul anului viitor.

Noua motonavă „Sulina" a fost construită în şantierele unite din Genova, iar motoarele au fost instalate la Palermo.

Adunarea generală
a Blocului pensionarilor din jud. Dâmboviţa

Târgovişte, 24 Sept.

Astăzi, la ora 10, s'a ţinut la „sala de arme", adunarea generală a Blocului pensionarilor, de toate categoriile, din judeţul nostru.

Adunarea a fost prezidată de d. col. C. D. Minculescu.

Părintele Popescu-Găşeşti, a oficiat o slujbă religioasă şi apoi a rostit o scurtă cuvântare.

D. preşedinte, col. Minculescu, a adus un omagiu pios memoriei fostului prim ministru, Armand Călinescu, iar asistenţa a păstrat un minut de reculegere.

A exprimat apoi respectoase omagii M. S. Regelui; mulţumiri conducătorilor „Frontului Renaşterii Naţionale"; presei şi diferitelor personalităţi locale.

Intrându-se în ordinea de zi, preşedintele a făcut darea de seamă a activităţii comitetelor în decursul celor şase ani de existenţă a Blocului, şi a anunţat că d. col. Vintilă Georgescu, prefectul judeţului, a făcut Blocului o donaţie în bani.

Adunarea a reales vechiul comitet, şi a ales membri de onoare pe d-nii: Const Săndulescu, deputat, fost prefect, şi dr. I. Apostolescu, inspector general sanitar.

D-nii: av. Iulian Grideanu, Ştefan Brătescu, G. Spirescu, I. C. Viişoara, N. Bărbulescu, C. Ionescu şi ing. Drăguţ Negoescu au fost delegaţi de adunare, să trateze cumpărarea unui imobil pentru Bloc.

Au fost votate modificările mai multor articole din regulamentul de funcţionare, apoi adunarea a dat descărcare de gestiune şi a votat următoarea moţiune:

DOLEANŢELE PENSIONARILOR LUNARI

1) Scutirea de impozitul pentru drumuri a pensionarilor cari au împlinit etatea de 60 ani.

2) Crearea Casei de credit şi ajutor a pensionarilor publici, sub controlul Casei generale de pensii.

3) Armonizarea pensiilor pensionarilor civili şi ale pensionarilor reangajaţi după cum s'a armonizat pensia ofiţerilor pensionari prin legile din Septembrie 1938 şi Martie 1939.

4) Copiii pensionarilor civili şi militari să se bucure de aceleaşi drepturi şi scutire de taxe şcolare şi comitete şcolare ca şi copiii salariaţilor publici.

5) Ofiţerii, reangajaţii şi gradele inferioare, cari au luat parte la războiul din 1916—1919 şi cei cari au etatea de 60 ani, să fie consideraţi veterani.

6) Pensionarii de războiu şi văduvele lor, sunt nedreptăţiţi prin legea din Martie 1939, faţă de pensionarii ofiţeri, cărora li s'au rectificat pensia în Martie 1939, de oarece o văduvă de războiu de general de brigadă primeşte mai puţin faţă de o văduvă de colonel neinvalid.

DOLEANŢELE PENSIONARILOR TRIMESTRIALI

(invalizi şi văduve de războiu grade inferioare)

1) Să se completeze dreptul de pensie şi văduvelor de războiu, conform legei din 1932, după cum s'a completat şi invalizilor din războiu.

2) Să se acorde invalizilor din războiu cu 60—100% şi mutilaţilor, gratuitatea pe c. f. r., nefiind logic ca numai cei decoraţi să aibă acest drept.

3) Invalizii, orfanii şi văduvele de războiu, cari n'au fost imoprietăriţi, să li se dea rente de 3% în valoarea terenului care s'ar fi cuvenit. Renta să fie blocată pentru a nu se înstrăina.

4) Procurarea lemnelor dela C. A. P. S.

5) Invalizii, orfanii şi văduvele de războiu, ofiţeri şi grade inferioare, să fie trecuţi la ministerul apărării naţionale, nu la ministerul sănătăţii şi ocrotirilor sociale şi fiind infirmi din cauza războiului şi activităţii din armată.

Adunarea s'a terminat la ora 12.

———xXo ● oXx———

Bibliografii

„CONTRIBUŢIUNI LA MONOGRAFIA DREPTULUI DE RETENŢIE"

Sub acest titlul, d. Ilarion Manoliu preşedinte la Tribunalul Mehedinţi, ne dă o interesantă şi conştiincioasă lucrare relativă la dreptul de retenţie, în care prezintă evoluţia acestei instituţii, caracteristicele şi aplicaţiile ei. D-sa a adunat cu multă răbdare şi pricepere un bogat material de doctrină şi jurisprudenţă, pe care l-a coordonat şi sistematizat după un plan şi cu o metodă riguros ştiinţifică, ce vădesc o temeinică cultură juridică şi o deosebită pregătire profesională.

— A apărut nr. 4-5 din *Slova ortodoxă* revistă de cultură creştină, de sub direcţia d-lui I. Constantinescu, cu un bogat material religios.

ANTICHITĂŢI DIN TOMIS

(Urmare din pag. 1-a)

tanii s'au aliat cu Mithradate VI, regele Pontului, contra Romanilor, după cum au făcut şi celelalte oraşe de pe ţărmul Mării Negre. Cu acest prilej au bătut şi ei monete de aur, cu tipurile staturilor lui Lysimac, având pe revers pe zeiţa Atena ţinând în mână o Victorie şi pe scaun iniţialele oraşului: To.

După cucerirea romană împăraţii au autorizat pe Tomitani să continue a emite monete de bronz,

astfel că monetăria oraşului a funcţionat normal până la moartea lui Filip Arabul şi a fiului său Filip cel Tânăr (249 d. Cr.). Dela această dată monetăria aceasta a încetat de a mai funcţiona, deşi oraşul a continuat să existe până târziu.

Intre monetele imperiale din Tomis o serie foarte interesantă o formează piesele bătute în timpul lui Traian şi având pe revers reprezentarea monumentului de Adam Clissi (Tropaeum).

De asemenea seriile cari reprezintă pe eroul-ctitor al oraşului: Tomos.

Cât priveşte pondurile oraşului Tomis sunt, ca şi ale altor oraşe greceşti, fabricate din plumb. Cele din epoca autonomă au forma triunghiulară şi reprezintă sau capul lui Hermes cu caduceul (Fig. 9) sau un cap de Dioscur (Fig. 10). Unitatea ponderală în această epocă era *mina* (scrisă pe ponduri MNA) şi avea ca subdiviziuni: jumătatea de mină (HMH), treimea (TPITH), sfertul (TETAPTH), etc.

Pe multe ponduri se văd şi iniţialele numelui oraşului: TO.

La începutul dominaţiei romane găsim şi greutăţi de formă patru-unghiulară, reprezentând de regulă o stea, simbolul Dioscurilor, sau de formă rotundă, cu aceiaş reprezentare.

Dar cu timpul s'a introdus sistemul de greutăţi roman, care avea ca unitate *libra* (ΛΕΙΤΡΑ) şi ca subdiviziuni *uncia* şi multiplele ei. Şi pondurile acestea se fabricau tot din plumb şi aveau de regulă forma pătrată.

Atât monetele, cât şi pondurile tomitane sunt importante nu numai pentrucă ne permit să cunoaştem mijloacele de schimb şi instrumentele de cântărit întrebuinţate în antichitate de locuitorii acestui oraş, dar şi pentrucă ne introduc în viaţa lor economică şi comercială şi în aceleş timp ne desvăluie o latură a activităţii lor artistice. De aceea merită să fie colecţionate şi studiate cu tot interesul şi cu toată dragostea.

CONST. MOISIL

NOTA. — In buletinul anterior s'au strecurat câteva greşeli de tipar. Astfel în aliniatul 4 s'a pus „principilor din Tomis", în loc de „episcopilor din Tomis"; în aliniatul 13 s'a repetat „pe verso discul are deasemenea monograma şi inscripţia" în loc de „o ştampilă din domnia împăratului Anastasius". Figurile 6, 7 şi 8 s'au pus invers. Fig. 8 reprezintă discul fără bordură spre a se vedea mai bine inscripţia episcopului Paternus.

Evenimentele internaţionale
pe ziua de Duminică

(Urmare din pag. I-a)

MAREA BRITANIE. — Intr'un articol intitulat „Cum să câştigăm războiul" ziarul englez „Sunday Times" scrie că „cu toată ispita unei victorii repezi, aliaţii nu trebue să cadă în această tentaţie primejdioasă. A învinge nu constă în a provoca pierderi adversarului ci în a-l convinge că nu poate câştiga victoria. Germanii sunt depe acum convinşi că nu pot câştiga un război lung". In concluzie ziarul scrie că „ar însemna o înfrângere pentru Franţa şi Anglia dacă ar încheia pace cu Germania confirmând câştigurile acesteia în răsărit".

— Agenţia „Reuter" transmite că în cercurile bine informate din Londra se subliniază în deosebi sobrietatea recentului discurs al d-lui Mussolini. Declaraţia Ducelui că Italia va continua să rămână neutră a fost bine primită. In ce priveşte părerea d-lui Mussolini că a sosit momentul încetării ostilităţilor, ea nu e împărtăşită de cercurile politice engleze, întrucât Anglia şi-a definit ţinta prin declaraţiile d-lui Chamberlain a cărei validitate şi tărie nu poate fi schimbată de zdrobirea momentană a Poloniei.

— Duminică s'a semnat la Berlin documentul de ratificare a pactului de neagresiune germano-sovietic care, după cum se ştie, a intrat în vigoare încă dela 12 August, data semnării lui.

ALTE ŢARI. — Misiunea economică germană care se găseşte în Capitala Bulgariei este pe punctul de a examina negocierile cu guvernul bulgar cu privire la reglementarea unor chestiuni pendinte şi de cumpărarea unor produse bulgare.

— Din Budapesta se anunţă că numărul refugiaţilor poloni în Ungaria se ridică până acum la circa 20.000.

— Cu prilejul inaugurării târgului internaţional dela Salonic, d. Nicoludis, subsecretar de stat al Presei şi Turismului, a rostit o cuvântare spunând între altele: „Grecia este gata să ţină piept oricăror eventualităţi".

— Consiliul de miniştri spaniol a hotărît demobilizarea contingentului 1937. Această măsură este considerată ca o nouă dovadă a intenţiei formale a guvernului spaniol de a rămâne neutră în conflictul actual.

— Ziarul „Politica" din Belgrad este informat din Ankara că acolo se aşteaptă rezultate bune de pe urma vizitei d-lui Saracioglu la Moscova, rezultate care vor fi „deopotrivă de utile pentru menţinerea păcii în Marea Neagră şi în Balcani".

Oastea lui Papuc

In nr. 38, de Sâmbătă, 23 Septembrie, al revistei „Universul literar", d. **IONEL TEODOREANU**, romancierul atât de preţuit de cititori, publică **„OASTEA LUI PAPUC"**, fragment din romanul **„PRĂVALE-BABA"**, ce va apărea în curând.

In acelaş număr al revistei mai colaborează d-nii: **ION PILLAT, ŞERBAN CIOCULESCU, MIRCEA ELIADE, ŞTEFAN STĂNESCU, G. C. NICOLESCU, AXENTE SEVER POPOVICI, TEODOR SCARLAT.**

O PAGINA INTREAGĂ de informaţie bogată şi critică, este închinată **TEATRULUI.**

Articole, cronici şi nuvele mai iscălesc d-nii: Victor Popescu, Mircea Mateescu, Titus Pârvulescu, Mihai Niculescu, Romeo Alexandrescu, Camil Armanu, George Voinescu, Traian Lalescu, Radu Tănase, Ştefan Baciu şi Constantin Fântâneru.

Cereţi la toate chioşcurile şi librăriile din ţară, cu preţul de 5 lei:

UNIVERSUL LITERAR

Actualităţi ştiinţifice
Jupiter şi sateliţii lui. — Surogatele de benzină. — Trecutul şi viitorul omenirii

O stea strălucitoare, din ce în ce mai strălucitoare, sclipeşte în fiecare noapte pe cerul senin de toamnă. E Jupiter, planeta cea mai mare din sistemul solar — mai mare decât toate planetele puse la un loc. La 27 Septembrie, Jupiter va fi în opoziţie cu soarele şi va fi atunci de 20 de ori mai strălucitor decât cea mai strălucitoare stea de întâia mărime.

Jupiter şi sateliţii lui — 11 la număr — reprezintă un capitol dintre cele mai frumoase ale astronomiei, şi ale ştiinţei în general.

Dacă Jupiter n'ar fi fost înconjurat de sateliţi, cunoştinţele noastre asupra ordinei ce domneşte pe bolta cereaască ar fi fost întârziate desigur cu foarte mulţi ani. Şi tot aşa, dacă sateliţii lui Jupiter ar fi fost puţin mai mari şi puţin mai strălucitori, ca să poată fi văzuţi cu ochiul liber, omul ar fi ştiut cu câteva secole mai curând ceeace n'a aflat decât acum 300 de ani.

Acum 300 de ani omenirea suferea încă de mania grandoarei. Pentrucă omul era stăpânul pământului, tot universul, toate stelele şi planetele nu se puteau învârti altfel decât în jurul pământului. Oricine ar fi crezut altfel era greşit — mai mult, era eretic.

Galileu, constructorul unuia dintre cele dintâi telescoape, era totuşi de altă părere. El credea, ca şi Copernic, că pământul şi celelalte planete se învârtesc în jurul soarelui şi nu soarele în jurul pământului. Intr'o noapte de observaţie, Jupiter fi apăru prin telescop sub forma unui disc mic, ca o mică lună plină. Alături de Jupiter, Galileu văzu patru stele mici. După câteva zile, la o nouă observaţie cu telescopul, aceste 4 stele mici şi-au schimbat poziţia. Una dintre ele dispăruse ca să reapară după alte câteva zile în partea opusă a planetei.

Telescopul arăta deci o miniatură de sistem solar, arăta în realitate acel sistem care până atunci nu existase decât în calculele şi în intuiţia sănătoasă a lui Copernic, a lui Galileu şi a celorlalţi rebeli împotriva astronomiei oficiale. Intocmai cum sateliţii lui Jupiter se învârteau în jurul lui, tot astfel Jupiter, pământul şi celelalte planete trebuiau să se învârtească în jurul soarelui.

Galileu a botezat cei patru sateliţi cu numele a patru personagii mitologice din suita lui Jupiter: le-a spus, *Io, Europa, Callisto* şi *Ganymede*.

Astăzi se ştie că Ganymede e mai mare decât planeta Mercur, iar Io, Europa şi Callisto sunt mai mari decât satelitul nostru, luna. Astronomii moderni au detronat numele romantice pe care le-a dat Galileu celor patru sateliţi şi astăzi ei nu mai sunt cunoscuţi decât sub numerele *J. I, J. II, J. III J. IV.*

Urmaşii lui Galileu, cu telescoape din ce în ce mai puternice, au urmărit cu atenţie aceşti sateliţi ai lui Jupiter. Ei au observat că Io, sau J. I dacă vreţi, face o învârtire completă în jurul planetei în mai puţin de 2 zile, şi că odată la fiecare învârtire satelitul este eclipsat de Jupiter în timp ce altă dată el este acela care-şi aruncă umbra pe faţa lui Jupiter; s'a mai observat că Europa are orbită mai mare şi de aceia nu e eclipsată decât de 2 ori pe săptămână, că Ganymede, pe o orbită şi mai mare, este eclipsat doar odată pe săptămână, iar Calisto face ocolul lui Jupiter în 2 săptămâni.

Bucuroşi că au găsit încă odată perfecţiunea pe bolta cerească, astronomii au trecut în tabele toate aceste faze ale sateliţilor lui Jupiter şi au început să le controleze regulat. Dar, spre mâhnirea lor, timpurile calculate pentru eclipse au început să nu se potrivească cu timpurile de observaţie ale eclipselor. Un astronom danez care lucra la Paris, Roemer, a observat că Jupiter îşi eclipsa sateliţii cu câteva minute mai târziu când pământul se afla departe de Jupiter şi cu câteva minute mai de vreme când pământul era mai aproape de Jupiter. Roemer a făcut atunci un calcul care — printr'o curioasă coincidenţă a numerelor — se întâmplă să fie foarte simplu. Diferenţa depărtărilor între cea mai mare apropiere a pământului de Jupiter şi cea mai mare depărtare a lui de Jupiter, este de 300 milioane km. Diferenţa timpurilor între cea mai târzie eclipsă a lui Io şi cea mai timpurie eclipsă este de 16 2/3 minute, adică o mie de secunde. Este destul să se taie aceste trei zerori ale miei de secunde din cifra de 300 milioane kilometri ca să se capete iuţeala luminii: 300 mii km. pe secundă.

Cifra aceasta — verificată mereu de atunci şi adusă la cea mai mare precizie prin numeroase experienţe delicate — este una dintre puţinele dimensiuni fundamentale ale Universului. La 2 secole după calculele lui Roemer un fizician englez, Maxwell, înmulţind două numere, unul derivat din electricitate şi altul din magnetism obţinu din nou 300 mii km. pe secundă. Maxwell a tras concluzia să undele electro-magnetice călătoreau în spaţiu cu iuţeala luminii. A avut dreptate.

Toate acestea n'ar fi fost poate descoperite fără ajutorul sateliţilor lui Jupiter. Pe măsură ce astronomia s'a desvoltat şi telescoapele au început să pătrundă şi mai adânc în tainele cerului, s'a descoperit că Jupiter n'are doar patru sateliţi ci şase, nouă şi însfârşit unsprezece. Astăzi, Jupiter e observat mai mult ca să i se studieze o altă curiozitate: atmosfera lui, care e probabil o atmosferă compusă în cea mai mare parte din amoniac răcit la 112° sub zero.

*

Telegramele din străinătate anunţă mereu măsuri pe care trebue să le ia diferite state ca să economisească benzina — lichid vital astăzi, în războiu ca şi în pace. La noi, problema aceasta nu s'a pus niciodată. Dar în ţările fără rezerve de petrol în subsolul lor, chimiştii au făcut şi fac toate sforţările pentru economisirea benzinei, prin surogate sau prin amestecarea ei cu alcool. In regulă generală, surogatele de benzină sunt mai scumpe decât benzina. Dar când graniţele sunt închise şi aprovizionarea imposibilă, cel mai scump surogat e totuşi bun.

Primul loc pe lista surogatelor îl ocupă benzina sintetică, fabricată din hidrogenarea cărbunelui în uzine uriaşe, în cursul unor operaţii destul de grele şi scumpe. Anglia şi Germania au astăzi uzine mari pentru benzină sintetică şi ele fabrică anual câteva milioane litri.

Al doilea surogat este gazul de lemn, folosit pe o scară destul de întinsă în Italia. Alte surogate sunt metanul, gazul de lumin